

PARIŠKA IZJAVA (zaključni dio)

Dodoše divlji – istjeraše pitome! (prastara narodna uzrečica)

Dobrih mjesec dana nakon što je u „CAJtuNGu“ objavljen prvi dio mog priloga pod naslovom „Pariška izjava“ pažljivo sam pročitao vlastiti tekst (naravno, i sadržaj „izjave“ preveden u „Glasu Koncila“) i sa zaprepaštenjem sam ustvrdio da doista ne postoji DNO DNA ispod kojeg se EU-nedemokracija (sve sam skloniji vraćanju na prvotni pojam „EU-antidemokracija“) nije u stanju spustiti. Po prirodi nisam pesimist, ali još je pred 60 i kusur godina engleski književnik John B. Priestley proročanski ustvrdio da „optimist danas može biti jedino onaj tko nije dovoljno obaviješten“. U svakom slučaju, danas smo puno bolje obaviješteni, ali muka s tim saznanjem tek počinje..

Kako, dakle, suvislo obrazložiti ovu zloguku tvrdnju? Nažalost, ništa lakše od toga – samo se treba usuditi „reći popu pop, a bobu bob“. Drugim riječima, ostvarenje Spenglerove „Propasti Zapada“ događa se tek otprilike od početka ovog stoljeća, a da se to gotovo nitko ne usuđuje priznati. Osnovno je polazište ovoga diskursa nepobitna premisa da je sekularni fundamentalizam koji danas na čudovišno neukrotiv način vlada svijetom tek jedan novi ideološki totalitarizam, koji je – kako je pred 20-ak godina mudro upozorio Mladen Jurčić u „Maruliću“ – opasniji od onih pretthodnih „zato jer je prikriveniji“. U tom smislu već ofucani prijepor oko ustaša i partizana u Hrvatskoj (u Srbiji se nužno proširuje kontekst na uloge četnika Nedića i Ljotića u suradnji s nacistima – Vučić to, naravno zna, ali uporno igra srbijansku igricu „fuj, pike, ne važi“) već destljećima zamagljuje činjenicu da su SVE današnje „demokratske“ garniture tek poslušne sluge krupnog kapitala, pri čemu su klijentelistički vlastodršci u skoro svim europskim državama ponizni srednjevjekovni kaštelani koji vjerno opslužuju svoje gospodare.

Kakve sve to veze ima s degradiranjem „Pariške izjave“, upitat će se netko. Ima, itekakve! Krenut ćemo s pomalo neobičnom prisposobom. Svojevremeno sam (vjerojatno baš u „CAJTUNGu“) napisao da je rat definiran kao „oružani sukob naroda“ samo u križaljka, a u stvarnosti ima mnogo šire konotacije. Što bi to trebalo značiti? Spomenuli smo već neizbježne ustaše i partizane, a ovdje ćemo malo proširiti kontekst i ustvrditi da se danas hvalevrijedna osuda rata svodi gotovo isključivo na pojam „antifašizam“, što implicira zapanjujuće neinteligentan redukcionizam. Antifašizam je, naime, izvedenica iz pojma „fašizam“, koji se u to vrijeme svodio gotovo isključivo na tadašnje političko stanje u Italiji i Španjolskoj, dok je točan naziv za Hitlerov zločinački pokret nacizam (zanimljivo – skraćeni za „nacionalsocijalizam“) – pa se tim slijedom pojam „antifašizam“ isključivo odnosi na antinacizam ali to je prijemor koji nužno zahtijeva širi kontekst.

Vratimo se ipak mojoj prisposobi po kojoj je rat „oružani sukob naroda“ samo u križaljka (to je bio ključni argument u mom prilogu u „CAJTUNGu“. Provokativno obrazloženje ove teze najbolje će razumjeti oni koji su se rodili, poput potpisnika ovih redova, u - nazovimo ga tako – „predrokerskom“ razdoblju zapadne civilizacije. Naša generacija, rođena u ratu ili netom iza njega, nije samo – kao što to tvrde dežurni antikomunisti – „pjevala borbene“, već narodne pjesme, a kasnije i šlagere, domaće i strane, u rasponu od Franka Sinatre i Nat King Colea do Domenica Modugna i francuskih šansonjera (time sam se opširno bavio u jednom opširnom prilogu u „Maruliću“, pa ćemo taj kontekst ovdje preskočiti). Prisjetimo se i danas gotovo neshvatljive nevinosti ovdje već spomenutih jugoslavenskih filmova kao što su „Prekobrojna“, „Vesna“ ili „Dobar vjetar, 'plava ptico“ (ovaj zadnji je bio u koprodukciji sa SSSR-om i zato ćemo taj kontekst ovdje preskočiti), pa će nam sve biti jasno – ili možda neće! Sada ipak dolazi ono najvažnije u ovom kontekstu.

Bitno je u ovako zadanom kontekstu objasniti intrigantnu tvrdnju zašto je definicija rata kao „oružanog sukoba naroda“ logički prihvatljiva samo u križaljka, kao i nadopunu te tvrdnje da nju u cijelosti može (ali i ne mora) prihvatiti samo „predrokerska“ generacija. Upravo naša generacija koju sačinjavaju oni koji su navršili 70 godina, posebno onaj njezin dio koji se – slijedom intelektualne, ali i humanističke znatiželje, time sustavnije bavio – usuđuje ustvrditi da su se, osim političkih zločina u zemljama pod komunističkom vlašću, u ostatku tadašnje slobodoljubive i humanističke Europe (Amerika je zasebna tema u ovoj priči), događale stvari koje su u tadašnjim komunističkim državama bile, sviđalo se to danas nekome ili ne, doslovno nezamislive. Ovdje je iznimno bitno objasniti zašto generaciju rođenu za vrijeme Drugog svjetskog rata (1941-1944/45) nazivam „predrokerskom“ i zašto je ta činjenica iznimno bitna u zadanom kontekstu?

Evo zašto! Kada je naša generacija (1942/43) šibenskih (a naravno i drugih) gimnazijalaca bila u pubertetu, živeći jedan uglavnom sretan život, primjeren tom dobu sazrijevanja, u plesnjacima smo uživali u glazbi klasičnih muzičkih sastava sa saksofonima i trubama, jer drugačiji u tadašnjoj Jugoslaviji, kao i u većini država tadašnje Europe, nisu ni postojali (klasična i narodna glazba nešto su sasvim drugo – o tome sam također opširno pisao u „Maruliću“). Bila je to decentna mladenačka zabava, pored svađama neopterećenog druženja i, naravno, zaljublivanja u cure -Sviđalo se to današnjim apostolima istospolnih zajednica ili ne, druga vrsta ljubavi se u tadašnjoj Jugoslaviji i zemljama Varšavskog pakta nije mogla ni zamisliti – a kamoli da postane predmetom histeričnog ideološkog orgazma, tj. s onim čime smo danas doslovno preplavljeni U novinama i na radiju tih smo godina počeli počeli nailaziti na napise o tome da se naši vršnjaci u SAD i mnogim zemljama zapadne Europe sve češće drogiraju, što često dovodi do kobnih posljedica. Ispočetka nismo razumjeli što to zapravo znači, a kada su napisi u tisku postali eksplicitniji čudom smo se čudili kako se djeca naše životne dobi mogu trovati iz čistog mira nekakvim ogavnim smećem i ugrožavati svoje zdravlje nekakvim prljavim špricama.

U nastavku pokušat ćemo objasniti poveznicu ovoga stravičnog problema s eksplicitnom tvrdnjom po kojoj se rat može definirati kao „oružani sukob naroda“ samo u križaljka. Naime, dozvoljavajući da već gotovo pola stoljeća marginalizirana pošast droge već više od pola stoljeća uništava sve veći dio maloljetničke populacije u Americi i Europi nije li sazrelo vrijeme da se prestanemo sukobljavati oko broja zločina koje su počinili fašisti/nacisti (jednom se već mora uspostaviti razdjelnica između ova dva politička pojma koji jesu vrlo slični, ali se ipak ne mogu svesti pod zajednički nazivnik) i komunisti, te da se konačno USUDIMO utvrditi razmjere „udruženog zločinačkog pothvata“ koji su generaciju nas rođenih u Drugom svjetskom ratu i prije njega uglavnom mimoišli. Neupitna je činjenica da je Staljin kriv za smrt preko 20 milijuna Rusa (od kojih su većina bili politički potpuno nedužni) i da je jugoslavenska tajna policija u inozemstvu pobila 669 emigranata (više nego NKVD i Putinov KGB), ali moramo se suočiti sa činjenicom da je snishodljiv odnos zapadnih političara i pravosudnih struktura (podsjetimo se na raniju odrednicu - „Razvlaštena država“) prema narkomaniji i uličnom nasilju uništio živote ogromnog broja populacije u tinejdžerskim ili starijom godinama, a koje je državni aparat u komunističkim zemljama spašavao s podjednakom revnošću s kojom su se, nažalost, obračunavali s političkim neistomišljenicima.

Promišljanje geneze ovakve vrste užasa podrazumijeva u najmanju ruku ne baš malu knjigu, pa ćemo se zato zadržati samo na nekim razmjeno recentnim primjerima. Svojevremeno sam, naime, pod slovom LJ kanio obraditi i pojam „ljuberi“, pa je sad, eto, i on došao na red. Ako me sjećanje ne vara, možda tek nekoliko mjeseci prije raspada SSSR-a, nekoliko grupa mladih partijskih aktivista, koji su ime uzeli prema jednom periferijskom dijelu Moskve, napadali su (sudeći po članka koji sam pročitao ti napadi nisu bili previše nasilni) narkomane i ulične huligane e da bi ih prisilili da promijene svoj način života i da ga zamjene „omladinskim radnim akcijama“ i sličnim korisnim aktivnostima. Bio je to, po svemu sudeći, očajnički dobronamjerni pokušaj koji ni u Rusiji ni drugdje nije zaživjeo, ali je zavrijedio da ga se barem zapamti. S druge strane, kako je moguće da se do sada nitko nije sjetio da se ubilački napad na klub

homoseksualaca u američkom gradu Orlando, u kojem je poginuo već broj ljudi koji se u njemu našao, sigurno ne bi dogodio da debilna zapadna demokracija ne fetišizira nekakvom suludom upornošću istospolne zajednice. Sličan je primjer i pogibija desetak ili više sudionika tzv. Love Parade u ne sjećam se više u kojem njemačkom gradu, uslijed kvara na električnim uređajima – ovdje je uzrok tragedije upornost moralno retardirane europske „demokracije“ u promicanju promiskuiteta mladeži. Konačno, u neposrednoj blizini Zadra nalazi se i famozno Zrće, javno bludilište za koje je netko napisao da se neki bordeli u odnosu na njega doimaju poput gradske knjižnice! A koliko se tu potroši droge (recimo, na nekakvom festivalu Ultra u Splitu) mogu se usuditi pisati samo Đurđica Ivanišević-Leib u „Glasu Koncila“ ili poneki drugi hrabri novinari – u neoliberalnim medijima novinar(ka) koji se o tome usudi kritički pisati može dobiti u najmanju ruku partijsku „opomenu pred isključenje“!

Eto zašto je bahato ignoriranje Pariške izjave civilizacijsko ruglo neslučenih razmjera. Danas u Hrvatkoj već i vrapci na grani znaju koga su sve pobili komunisti, u doba komunizma znalo se manje ili više koga su pobili ustaše i četnici. Danas se, nažalost, nitko ne usuđuje ni razmišljati a kamoli dokumentirano ustvrditi koliko je mladića i djevojaka u zapadnim zemljama (uključujući, naravno i SAD), u „cvijetu mladosti“ (u današnjoj moralno retardiranoj europskoj civilizaciji takav izraz više ne postoji – ruku na srce, nije joj ni primjeren) umrlo kao žrtve nezaustavljivog stampea drogiranja, terora uličnih bandi, mobbinga... Ljudi, dakle, nisu ubijani samo u nacističkim koncentracijskim logorima, u krvavom komunističkom poraću, niti u zločinima Islamske države (koji su posljedica rasističkog potčinavanja Trećeg svijeta - vidjeti pod „Pokret nesvrstanih“) – da ne govorimo o kontinuiranom porastu nasilja u svim zapadnim državama, žrtva onoga što se u hrvatskoj političkoj frazeologiji, u nemuštom karijerističkom prepucavanju nekompetentnih stranaka najčešće naziva „udruženi zločinački pothvat“, danas je i svako od one djece koja u moralno unakaženom svijetu u kojem živimo svakih nekoliko minuta umiru od gladi. To je prikriveni rat protiv ljudskosti...

(Prvi put otkako pišem ovu kolumnu u nju se, kao svojevrsni deus ex machina, pojavilo dugo iščekivano „svjetlo na kraju tunela“ kao znak damožda ipak nije sve izgubljeno i da se možda ipak možemo izvući iz ove moralne septičke jame – nakon čega bi, naravno, trebalo duže tuširanje. Bilo je to negdje sredinom srpnja kada se na TV-ekranima pojavila slika dvojice simpatičnih mladića s otočja Samoa u Tihom oceanu, koji su, očigledno uživajući u tome, otpjevali pjesmu „Nije u šoldima sve“ popularnog zadarskog kantautora Bepa Matešića. Zanimljivo je prije svega da su momci s udaljenog pacifičkog otoka odabrali ne samo pjesmu iz daleke im Hrvatske i vrlo je razgovjetno otpjevali, već i onu naslov koje je sam po sebi osuda moralno retardirane civilizacije u kojoj jest „u šoldima sve“, zbog čega svakog trenutka u svijetu kojim vlada moralni ološ svakog trenutka netko umira od gladi. A za one koji možda nisu ni čuli za Samou, to je – kao i mnogi drugi otoci i arhipelazi na Pacifiku – okružje koje su mnogi moreplovci istinskim zemaljskim rajem: talijanski dokumentarni film „Posljednji raj“, star vjerojatno pola stoljeća, jedan mi je od najdražih filmova koje sam ikad gledao. Zanimljivo bi bilo znati kako su dva simpatična Samoičana odabrali pjesmu za koju ni u nekim dijelovima Hrvatske nikad nisu čuli /pred nekoliko godina su navijači košarkaškog kluba „Zadar“, u

Autor Ante Gradiška, prof.
10. studenog 2018.

Jugoslaviji poznatog kao „veliki klub iz maloga grada“ i petorostrukog prvaka bivše države, otpjevali upravo tu pjesmicu kad su Zagrebu pobijedili prebogatu „Cedevitu“ u vlasništvu poznatog tajkuna/, ali neka ta enigma ostane jedan od nažalost rijetkih proplamsaja ljudskosti u svijetu u kojem je humanost cinično ponižena i omalovažena, a da se nitko ne usuđuje suprotstaviti tome!)

Ova divna digresija bila je trenutni iskorak iz ogavnog sadržaja kojim se u ovoj kolumni bavimo, a kojoj pripadaju i prilozi koji slijede, od kojih je prvi možda neočekivan, jer je danas gotovo nepoznat. To je

PARIŠKA KOMUNA*

(*Budući da smo se netom opširno bavili „Pariškom izjavom“ /još jednom: civilizacijsko i političko okružje koje na tako bahat način omalovažava i potcjenjuje ovaj humanistički dokument nema moralno pravo da postoji!) samo se od sebe postavlja pitanje – otkud sad „Pariska komuna“, a ne „pariška“? A kako ELZ od 15. studenoga 1961 navodi naslov „Pariska komuna“, ostavit ćemo otvorenim pitanje je li gramatički točan pridjev „pariška“ kao u prijevodu iz „Glasa Koncila“ ili je možda prihvatljiviji pridjev „pariska“, naveden na tadašnjem hrvatsko-srpskom jeziku?)

Što je, dakle, bila „Pariska komuna“ i kako se ona uklapa u današnji politički kontekst?

(nastavak slijedi)